

Προσκυνώντας την Παναγία της Τήνου

/ Γνώμες

Φτάνοντας βραδάκι στο λιμάνι της Τήνου ο Ναός της Μεγαλόχαρης, σκαρφαλωμένος στο λόφο, σε υποδέχεται ολόλαμπρος και φωτισμένος, δεσπόζοντας πάνω από όλη τη Χώρα, χωρίς να την πλακώνει.

Την πρώτη βόλτα όμως πρέπει να την κάνετε πρωί και καλύτερα καθημερινή. Όχι ότι δεν υπάρχει τις καθημερινές πλήθος κόσμου που θέλει να προσκυνήσει την Παναγία της Τήνου αλλά σαφώς θα αποφύγετε την κοσμοσυρροή.

Image result for ἱερός ναός της Παναγίας της Τήνου

Ο ανηφορικός πλακόστρωτος δρόμος προς την Παναγία ξεκινάει από το λιμάνι. Στη δεξιά πλευρά έχει τοποθετηθεί τάπητας για τους προσκυνητές που εκπληρώνουν το τάμα τους και ανεβαίνουν στα γόνατα. Πρόκειται για ανθρώπους όλων των ηλικιών και των δύο φύλων. Καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας συναντάς ανθρώπους σκυμμένους, με πληγωμένα γόνατα αλλά με αστείρευτο πείσμα και δυνατή πίστη, πεσμένους στα τέσσερα, να προχωρούν ακάθεκτη με σύντομες στάσεις και μ' ένα σκοπό: να μπου γονατιστοί στο Ναό της Παναγίας της Τήνου.

Ακούσαμε να μιλούν διάφορες γλώσσες με τους δικούς τους ανθρώπους, που τους συνοδεύουν υπομονετικά, γλώσσες που αναγνωρίσαμε αλλά και άγνωστες. Και

όταν έφταναν στην κορυφή του δρόμου σε τίποτα δε διέφεραν από το άγαλμα, που αναπαριστά όλες τις ελπίδες αλλά και την πίστη των προσκυνητών που φτάνουν στην Τήνο, ο καθένας με τη δική του δέηση στη Μεγαλόχαρη.

Στην πραγματικότητα ο Ναός είναι ένα ολόκληρο συγκρότημα, που αποτελείται από την κυρίως εκκλησία της Παναγίας, παρεκκλήσια, μουσεία, αίθουσες μονίμων εκθέσεων, το μαυσωλείο του Τορπιλισμού της Έλλης και γραφεία. Το πρώτο που εντυπωσιάζει τον επισκέπτη είναι το επιβλητικό μωσαϊκό με τα ασπρόμαυρα βότσαλα που κοσμεί την είσοδο του.

Related image

Image not found or type unknown

Μόλις περάσετε την πύλη στα δεξιά σας θα συναντήσετε το παρεκκλήσι όπου γίνεται η παραλαβή των λαμπάδων. Στη συνέχεια θα ανεβείτε τα μαρμάρινα σκαλοπάτια και θα βρεθείτε σε μια τεράστια αυλή, που οι περισσότερες γωνιές της είναι σκιερές. Είναι αδύνατον, ακόμα κι αν βρεθείς εκεί όχι από θρησκευτική πίστη αλλά από απλή τουριστική περιέργεια να μην νιώσεις την γλυκιά υποβολή του χώρου. Οι εργαζόμενοι είναι πρόθυμοι να σας απαντήσουν σ' ότι ρωτήσετε και να σας εξυπηρετήσουν με το μεγαλύτερο χαμόγελο.

Η πρώτη στάση είναι στο ισόγειο όπου υπάρχει ο Ναός της Ευρέσεως, τον οποίο ξεκίνησαν να χτίζουν οι Τηνιακοί -πριν βρεθεί η θαυματουργή Εικόνα στις 30 Ιανουαρίου 1823- αμέσως μετά το όνειρο της μοναχής Πελαγίας, στην οποία σύμφωνα με την παράδοση εμφανίστηκε η Παναγία και της ζήτησε να «βρουν το σπίτι της». Μέσα στο ναΐσκο υπάρχει το ακριβές αντίγραφο της εικόνας, το οποίο καλλιτεχνήθηκε το 1850, και το οποίο πρέπει οπωσδήποτε να δείτε καθώς η θαυματουργή εικόνα είναι ολοκληρωτικά σκεπασμένη από τις προσφορές των πιστών.

Δίπλα στο αντίγραφο υπάρχει η μαρμάρινη βρύση απ' όπου μπορείτε να πάρετε αγίασμα, το οποίο αναβλύζει από το πηγάδι, που βλέπετε δίπλα ακριβώς και το οποίο είναι φωτισμένο και σκεπασμένο με τζάμι. Ο ναΐσκος έχει άλλες δύο μικρές αίθουσες με κολυμπήθρες όπου γίνονται σχεδόν κάθε μέρα βαπτίσεις. Μια πολύ ευγενική κυρία που στεκόταν πίσω από το παγκάρι με τα κεριά μας προσέφερε ένα σακουλάκι με χώμα αγιασμένο, από το σημείο της Ευρέσεως. Εξάλλου όπως μας ενημέρωσε σ' αυτά τα χώματα ήταν που έγινε και το πρώτο θαύμα. Αν θέλετε να πάρετε αγίασμα καλό θα είναι να έχετε φροντίσει να έχετε μαζί σας ένα μπουκαλάκι. Αλλιώς θα χρειαστεί να βγείτε από το Ναό και να το αναζητήσετε στα γύρω μαγαζιά.

Από πάνω ακριβώς, και ανεβαίνοντας μια μαρμάρινη σκάλα, θα βρεθείτε στον κυρίως Ναό της Παναγίας της Τήνου, ο οποίος κατάλευκος, λιτός και ενταγμένος μέσα στον περιβάλλοντα χώρο, δεν προκαλεί το μάτι με περιττές πολυτέλειες και κραυγαλέες μεγαλοπρέπειες. Οι λειτουργίες στο Ναό της Παναγίας είναι καθημερινές, 365 μέρες το χρόνο, πρωί και απόγευμα. Και πάλι το πρώτο που θα συναντήσετε είναι μια ευγενική και χαμογελαστή υπάλληλος, που μαζί με το κερί θα σας προσφέρει κι ένα μικρό μπουκαλάκι με λαδάκι.

Περιμένοντας υπομονετικά στην ουρά για να προσκυνήσετε σίγουρα το μάτι σας θα το μαγνητίσει η οροφή του Ναού, απ' όπου κρέμονται δεκάδες χρυσά και ασημένια θυμιατά και καντήλια, αφιερώματα των πιστών, τα οποία είναι στολισμένα με παραστάσεις που προέρχονται από τις επιθυμίες και τις δεήσεις του καθενός: καράβια, σπίτια, μωρουδίστικες κούνιες, ανθρώπινα μέλη μέχρι και άλογα.

Η εικόνα, που χρονολογείται από τον 7ο μ.Χ. αιώνα, όπως είπαμε δεν είναι ορατή, συγκεκριμένα το θέμα της δεν είναι ορατό. Βρίσκεται σφραγισμένη αεροστεγώς μέσα σε μια χρυσή θήκη για να μη φθείρεται το ξύλο της και τη σκεπάζει ένα τζάμι το οποίο καθαρίζει σχολαστικά και πολύ συχνά ένας υπάλληλος. Το μόνο λοιπόν που θα δείτε είναι κοσμήματα, όλων των ειδών και μεγεθών: μαργαριταρένια κολιέ, διαμαντένια δαχτυλίδια με τεράστια μπριγιάν, πλατινένια περιδέραια. Οι άνθρωποι, ωστόσο, μολονότι δεν βλέπουν ουσιαστικά την εικόνα, στέκονται με δέος μπροστά της, την προσκυνούν ενώ αρκετοί πέφτουν στα γόνατα και κάνουν δεήσεις.

Η εικόνα, όπως μας είπαν όταν ρωτήσαμε, κάθε βράδυ μεταφέρεται από τους ιερείς και φυλάσσεται στο χρηματοκιβώτιο, που βρίσκεται ακριβώς πίσω από το προσκυνητάρι και είναι καλυμμένο μ' ένα βαρύτιμο κόκκινο ύφασμα. Στο ίδιο χρηματοκιβώτιο αλλά και σε άλλα που βρίσκονται στα γραφεία του Ιδρύματος

φυλάσσονται και πολλά από τα κοσμήματα που έχουν προσφέρει στην Παναγία οι πιστοί, πανάκριβα διαμάντια πολλών καρατίων καθώς και σπάνια κομμάτια.

Τα τιμαλφή κατά καιρούς εκποιούνται από το Ιερό Ίδρυμα της Ευαγγελίστριας -εκτός κι αν έχει ζητηθεί το αντίθετο- και τα χρήματα χρησιμοποιούνται για τους φιλανθρωπικούς σκοπούς του.

Σύμφωνα με την ημερομηνία που είναι σκαλισμένη στο ξυλόγλυπτο τέμπλο, τα Θυρανοίξια του Ναού της Παναγίας έγιναν το 1825.